

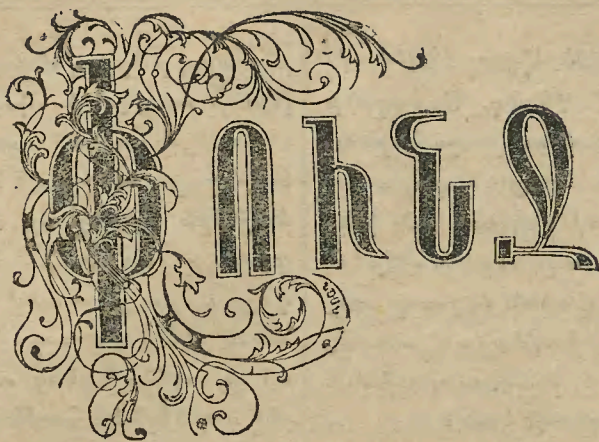
Փոստը 20 ՌԵՔՏՈՒՅԻ ԵՆ ՇԱՐԱՐ օրերը կը հրատարակուի :

Տարեկան բաժանորդագրինք Ե միայն չորս արծաթ մեծիտ կանխիկ վճարելի, քե՛ մայրաքաղաքիս Ե իւր արտաքինաց Ե քե՛ գաւառաց հայմար :

Վեց Ե երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կը կոչուուի :

Տեղական Ե գաւառական բորատարութեան ծախսը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ :

Հատը մեկ դր Ե, Ե կը գտնուի մասնադրարկէ Պահճէ գաբու.— Սուճի Պողոս աղայի խանութը :

Ծանուցման տողը 3 դր Ե մեկ անգամի համար: Աւելի աման կըլլայ աւելի անգամներու համար :

Խմբագրութեան վերաբերեալ որ Ե գիր ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան Կ. Պօլիս Պալլոց բազար Նաֆիէ խան վերի յարկ քիւ 16 :

ADRESSE

H. S. AladjadJian

Directeur du Journal Armenien POUNTCHE

16 Nafie Han Balouk Bazar Constantinople.

Թիւ 1664

ՇԱՐԱՐ

1882 ԱՊՐԻԼ 3

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԷՆ ՅԵՏՈՅ

Այս տարի ալ շնորհաւորութեան համար սովորական արարողութիւններն կատարուեցան : Աղղային վարչական մարմնոց Ե ղեկավարութեանց կողմանէ բաղձաթիւ անձինք, եկեղեցական Ե աշխարհական, խառնուել առ Ս. Պատրիարքն Ե Գուճապիու առ դեր. կրօնական խորհրդականն Ե առ պատրիարքական դեր. փոխանորդն դային ի շնորհաւորութիւն : Ս. Պատրիարքն այս առթիւ ալ յայտարարեց իրեն համար այսուհետեւ պատրիարքական պաշտօնավարութեան անհրաժեշտ իրենց Ս. Պատրիարքն հանձնար իրենց, մինչդեռ Աղղային ժողովոյ ատենապետ Եֆէնտի բաղձանք կ'այսոնէր որ Նորին Սրբազնութիւնը վերստին տեսնուի պատրիարքական դահլիճ վրայ : Մեր Պատրիարքական դեր. փոխանորդն, ըստ սովորութեան, շնորհաւորութեան դնաց Ե առ Ս. Պատրիարքն Յունաց. Նորին Սրբազնութիւնն սիրով ու մեծաբանօք ընկալաւ զինքն Ե հետը դանտուները, Ե երէկ ալ Յունաց Պատրիարքարանին կողմանէ փոխադարձ շնորհաւորութեան եկան : Մեր Պատրիարքարանի կեդրոնական անտուկն այս տարի ալ իւր ամսական վիճակն ունեցաւ, այսինքն՝ ամենայն անձկութեամբ հազիւ կըցաւ հայթայթել քանի մը իւրա Ե կիսով չափ հոգալ Պատրիարքարանի ստիպողական պիտոյքն՝ եթէ ըստոյդ են մեզ տրուած տեղեկութիւնք, դժգոհ թողլով պաշտօնեաները : Մտուկին այս վիճակը պիտի շարունակուի, մինչև ցատտատուութիւն աղղային ընդհանուր դիւրամատչելի արոյց՝ որոյ անհրաժեշտ պէտքը ղեկուցած ենք յաճախ : Ուրախ ենք, իմանալով որ Զընդանի դժբաղդ բանտարկեալը փոքր ի չատէ մը խիթարուած են Պատրիարքարանէն զրկուած այցելութեամբ ու նուիրօք : Աւաւիկ, այսպէս անցուցինք Յարութեան տօնն ալ :

ամենայն հանգէսը ու ցոյցը կատարուեցան, խօսքեր փոխանակուեցան Ե յոյս ու ակնկալութիւնք յայտնուեցան, սակայն ասոնցմով չբարեբեր աղղին վիճակը, ասոնցմով չկարգադրուի պատրիարքական խնդիրը. անհամբեր կսպասեմք իմանալ թէ, Աղղային ժողովոյ Ատենապետաց զիւանն՝ որ քանի մ'օրէն ի նիստ կ'հրաւիրուի, ի՞նչ տնօրինութիւն պիտի ընէ : Մեր քանիցս դիտելով, թէ աղղին ներկայ տարտամ ու անկերպարան վիճակն վախճան առաւ համար՝ հարկ է Աղղային ժողով հրաւիրել, խնդրոց կերպարանք մերկանալ, Ե եթէ անհնար է խառնուել բարձանց մենակեացն Գուճապիու յաթու Պատրիարքութեան վերադարձունել, փութալ ի նոր ընտրութիւն : Հերիք է այսչափ տատամուտութիւն. անյապաղ բարեօրման պէտք ունի Աղղին ներքին վիճակն. դաւաճներն մեր աղղայնոց մէջ արդէն ցրուած դաւաճութիւններուն վրայ նոր քաշանքեր ալ կ'աւելան. հերիք են այսչափ խօսք ու ցոյցը, դործել սկսինք, անաչառ անօրինելով ի՞նչ որ ամենայն անձնականութեան գերիվերոյ եղող Աղղին կենսական շահերը կ'աւանջեն :

Աւետարանի յաշխարհարաւ թարգմանութեան խնդրոյն վրայ՝ ճէվաճիրճեան արժ. Տ. Գաբրիէլ Մ. վարդապետի կողմանէ :

« Աղղային լրագրութիւնն այս օրերս բաւական զորեալ կերելի՝ Աւետարանի յաշխարհարաւ թարգմանութեան խնդրով : Մեր եւս, իրեւ խոնարս պաշտօնեայ եկեղեցւոյ, կը համարձակուի մեր կարծիքն յայտնել : Ուրիշ անդամներ ալ բազում գիտողութիւնք ու կատակածներ լուծած են, երբ Աւետարանն յաշխարհիկ լեզու թարգմանելու խնդրին երեւան ելած է : Թերեւս Աւետարանն աշխարհիկ լեզուաւ աւելի օգտակար ըլլար մեքանոց, եթէ՝ Պօլսոյ աշխարհիկ լեզուն համայն դաւաճացող մէջ ընդհանրացած գտնուէր : Գաւառացւոց լեզուաց փոքր ի չատէ տեղեկ եղողներն դիտեն, թէ Աւետարանն արդի պարզ գրաբան լեզուաւ առաւել հաս-

կանալի է դաւաճացող : Ե եթէ աւելի օգտակար իսկ համարուի յաշխարհիկ լեզու թարգմանութիւնն, օտար միջոցներէ բոլորովին զոչանալ հարկ է. զի օտարն միշտ իւր շահուն համար կ'աշխատի. բազում փորձերով ապացուցեալ է այս :

« Մեր կիսափաշիւք իրական միջոցներ տեսնել՝ մեր սիրելի Աղղին մէջ կրօնի գիտութեան ու բարոյականի զարգացման համար. եւ կարծեմք, թէ այս միջոցներուն ծագումն ուրիշ տեղէ չկրնար ըլլալ, այլ մանաւանդ աղղային բարեկարգ վարժարաններէ, երբ կրօնական եւ բարոյականի դասախօսութեանց համար ըստ արժանւոյն կարեւորութիւն ընծայուի անհաստէր եւ ձեռնհաս անձանց միջոցաւ. աղղային վարժարանաց ներկայ ընթացքն դժբաղդաբար այսպէս տրամադրեալ չէ. եւ այս իսկ է կրօնային պատկանելի ատենի ամենախորին ուշադրութեան արժանի : Եկեղեցեաց բեմերէն ալ քարոզել եւ ուսուցանել պարտ է զՔրիստոս եւ իւր սուրբ Աւետարանը, եւ հարկ չկայ աշխարհարաւի խնդրի յարուցանել, եւ օտարաց նիւթական կամ բարոյական օգնութիւնն ընդունել՝ այս նպատակին հասնելու համար : Անհրաժեշտ պարտ եւ պէտք է՝ Հայկական հօտն հարազատ Հայոց ձեռօք հովուել » :

— Ամստոյ վիճակն եղող Վէլիւր-Քէօփրիէն մարտ 9 թուով եւ Յովհան Պ. Պատմաճեան ստորագրութեամբ առ մեզ ուղղեալ հետադայ նամակն կը հրատարակեմք, գեր. Տ. Նդեսեան չօրէն յատկապէս խնդրելով որ բարեհաճի պատասխանել :

« Վէլիւր-Քէօփրիւ գիւղաքաղաքն թէպէտ յոյժ վաճառաշահ չէ, բայց բոլոր վաճառականք Ե արհեստաւորք ընդհանրապէս Հայ են, 170 տուն Հայ բնակիչ կայ, որոց 20 ը բողոքական են, Հայք ունին եկեղեցի մը : Հայք գրեթէ բոլորովին անուս են. միայն Մ. Վարդերես Եֆէնտի Ծերունեան հայ լեզուի ու կրօնի բաւական հմուտ է Ե անձնը ուէր. կիւրակէ օրերը վարժարանին կամ եկեղեցւոյն մէջ ատենախօսելով ժողովուրդը կը յորդորէ ի յառաջագիտութիւն, իրեն աշխատակից ունենալով Մանուկեան Տ. Ստեփաննոս շնորհաւորդ քահանայն. սոցա Հայնից շնորհը կրնայ համարուիլ յետ չօրից ամաց տեղւոյս վար-

ժարանին շինութիւնն ու բացումն. սակայն դժբաղդաբար Ե տարւոյ մէջ երկցս փակեցաւ՝ մերթուղէտ ժողովուրդեան Ե մերթուղէտ անուան Սրբազանի կողմանէ : Առ Նորին Սրբազնութիւնն կրօնըքուի՝ իւր ձեռնասուն Տալտապանեան Տ. Աղամ քահանայի անվայել դործոց համար, բայց բայց փոխանակ խրատելու կը քաջալերէ, որով Ե՛ սա յաճախելով իւր ապօրինութեանց մէջ՝ դպրոց ու եկեղեցի կ'ստանան, Ե Ամասիայէն Տիւրիկեան թէոգորոս վարդապետ կուգայ այսր, Ե կըացուի երկուսեւ վարժարան, դասատու մը Ե վարժուհի մը բերուելով Ամասիայէն, որոց համար յատկապէս Ամասիա կերթայ Ծերունեան Եֆէնտի, վրաստահելով 16 անձանց ստորագրութեանց, որք խոստացած էին՝ հանդանակութեամբ վճարել պէտք եղած դրամն. սակայն սոքա ամենքն ալ չեն կատարել իրենց խոստումն, Ե միայնակ կ'մնան Ծերունեան Ե Մանուկեան : Ծերունեան տարի մը կ'շարունակէ ամենայն անձնութեամբ, Ե անձնական անհրաժեշտ դործով կ'ստիպուի մեկուսանալ՝ աղաչելով այլոց որ շարունակեն. նորերն չեն կրնար նպաստ ընդունիլ Ամասիայէն, կ'ստիպուին ուսուցչաց ամսականները ղեղչել, Ե այնպէս ալ չեն կրնար վճարել : Վերջապէս կ'հրաժարին ուսուցիչք Ե վարժարանք կիսակուին, Ե ահա այս կըլլայ եղեսպանի նորընտիր աթոռակալի պաշտօնավարութեան արդիւնքն : 7—8 ամիսէ հետէ փակուած է դպրոցն. չափահաս աշակերտք ցերեցան՝ այլևայլ գործերով կըբաղին. իսկ մատաղերանն բողոքականաց վարժարանը կ'յաճախեն » :

— Տրապիզոնի Ապիոն գիւղէն՝ Մարտ 23 թուով :

« Մեր աղղին վիճակին տեղեակ բանիւրուն անձ մը, քիչ քիչ ստորագրութեամբ, անցեալները կ'առաջարկէր լրագրոյդ միջոցաւ իւրաքանչիւր անհատ վարժեցունել կըթական ընկերութեանց » :

պատգամաւորութիւն մ'ալ ըն-
դունելով, ըսած է թէ « վշտա-
« կիր Սլաւ եղբարք քաջալերուե-
« լաւ և Սլաւութեան թշնամոյն
« հետ անհաւասար պատերազմի
« մը մտնելու համար ձեր հրա-
«ւելին պէտք ունին : Ձեր մէկ
« խօսքը կայծակի մը պէս պիտի
« լուսաւորէ Պալգանի բարձանց ,
« Գանուբի դաշտին և Մարիցայի
« ստորոտն գտնուող եղբայրներն ,
« և այդ լուսաւոր կայծակին վրայ
« կհանգչին մեծ Պուլղարիան կաղ-
« մող Սան-Սթէֆանօյի դաշնա-
« գրին վերահաստատման մեր
« քաղցրիկ յոյսերն :

— Գաղղիոյ կառավարութեան
օտար երկիրներու մէջ պահած
դեսպանական մարմինն այսու-
հետեւ պիտի բաղկանայ, 9 լիա-
քոր գեապան, 12 առաջին կարգի
և 15 երկրորդ կարգի դեսպան,
8 դեսպանատան խորհրդակից,
32 ընդհանուր հիւպատոս, 12 ա-
ռաջին կարգի, 18 երկրորդ կար-
գի և 36 երրորդ կարգի դես-
պանատան քարտուղար : 43 ա-
ռաջին կարգի և 55 երկրորդ
կարգի հիւպատոս և 12 փոխ հիւ-
պատոս է :

— Փարսիի ձեռնարկէք՝ այս
անգամ նոր եղանակին համար
կանանց դործածելիք հովանոց-
ներն քառանկիւն պատրաստած
են :

— Օպօլէսքի իշխանն՝ որ
անցեալ պատերազմին ատեն Ռու-
սիոյ բանակաց Ռուսմանիայէն անց-
ներուն առթիւ պատճառած վը-
նասուց կարգադրութեան համար
վերջերս Պուքրէշ գացած էր,
Ռուսիա դարձած է : Վնասուց
դին 200000 ֆրանք որոշած են :

— Սքօպլէֆ և Չէրնայէֆ
Բեղրապուրիէն մեկնած են . կը
կարծուի թէ Մոսկուա գացած
են անդ համալսարանաց պարա-
զլուս ֆաթքովի, Սքզաքօֆի և
Խրիստօֆ իշխանին հետ տեսնուե-
լու համար . ամանք ալ կկարծեն
թէ Սքօպլէֆ Մինսք գացած է
իւր բանակին հրամանատարու-
թեան համար :

— Ոչնչականաց խորտումն և
սպառնական նամակներն վերջս-
տին անհանգիստ ընել սկսած են
Ղրիմիս : Կառավարութիւնն
պարտաւորած է մի քանի վաշտ
հսկելազոր ղրկել Օտէսա, ուս-
տի ինչպէս նաև ֆիէվէն բա-
զում դատարկապորտներ ար-
տաքսուած են . ոստիկանութիւ-
նը միայն ֆիէվէն 2100 անձ ար-
տաքսած է : Ձատկի աւուրց հա-
մար ալ խիստ զրուշութեան մի-
ջոյնը ձեռք առնուած են :
Բեղրապուրիի ոստիկանութիւնն
որոշած է հսկել մասնաւորապէս
այն անձանց վրայ՝ որ շատ ըս-
տակ կառնեն կռտան, և պատ-

ուիրած է նոյա յանկն պատ-
րաստել : Այս պատճառաւ է
հարկաւ, որ Ձարն այս տարի
Յարութեան տօնի օրը եկեղեցի
չգնաց հակառակ սովորութեան,
և շնորհաւորութեան ընդունելու-
թիւնը չեղան :

— Հաշիւ եղած է, թէ Մեդ-
զիոյ մէջ՝ 50000 այր, և 12000
կին . Գերմանիոյ մէջ՝ 4000 այր
և կին, Ռուսիոյ մէջ՝ 10000,
Պելճիոյ մէջ՝ 4000, Գաղղիոյ մէջ՝
1500 հոգի ամեն տարի զոհ կեր-
թան ողբելից ըմպելեաց չափա-
զանց գործածութեան պատճա-
ռաւ : Միացեալ Նահանգաց մէջ
այս մոլութիւնն աւելի յառաջ
գացած ըլլալով վերջին 8 տար-
ուան մէջ 300 հազար հոգի զոհ
գացած են :

— Օտէսայի մէջ համալսու-
եանց մէկ գաղտնի ընկերութիւ-
նըն ու տղարանը գտնուելով
բաղմաթիւ անձինք ձերբակալ-
ուեր են, յորս սեղանաւորք և
ծովային սպայք ալ կգտնուին :

— Գերմանիոյ կայսրը, անձ-
նական տկարութեան պատճա-
ռաւ, ըստ հրահանգի բժշկաց
հարկադրեալ է ոչ զօք ընդունիլ
ի տես և ձեռնթափ լինիլ վարչա-
կան գործերէ, իւր գահաժա-
ռանդ որդւոյն թողով կառա-
վարութեան խնամակալութիւնը :

— Ֆիօրէնցայի տնկաբանա-
կան թերթը կըրէ թէ Գալիֆօր-
նիոյ Անասէրին քաղաքին բնա-
կիչք երբէք միս, ձուկ, հաւկիթ,
կաթ չեն ուտեր, այլ միայն ա-
րևին տակ հողին մէջ աճող բու-
սականներն, և այդ ալ առանց
ո՛ր է պատրաստութեան : Նոքա
կհաւատան թէ կրակը տնկոց
հիւթը կկորսնցունէ և մարդուս
օդ տակար եղող կաղն կանհե-
տացնէ : Երկար ատեն այս ժո-
ղովրդեան մէջ մնացող անդղիս-
յի մը կպատմէ թէ, իւր անունդը
միայն վարունդ, կեռաս, խնձոր,
տանձ, խաղող և քիչ եփած ե-
ղիպառցորեն ու լուրիւս ըլլալով
առողջութիւնն ալ տարօրինակ
կերտով լաւ էր : Այդ ժողովը-
դեան ծերերն՝ որք չեն կրնար ծա-
մել կամ խածնել, ցորենն ու
չոր պտուղներն վաճելով և խա-
ղողի ու ելակի ջուրի հետ խառ-
նելով կակուղ խմոր մը կպատ-
րաստեն :

— Նոր Եօրքէն եկած տեղե-
կութիւնը կհաստատեն, թէ Մի-
սիսիփի գետին այս տարւոան
յորդման պատճառաւ վնասն ու
աւարը, երբէք իւր նմանը չէ ու-
նեցած . հազարաւոր մարդիկ,
մուրալու ախտիճան իջած են և
կառավարութեան նպաստով
կապրին, շատ անասուններ կոր-

սուած են, և բամբակի հունձքը՝
որ այս տարի շատ առատ լինել
կերէր, մեծապէս վնասուած է.
կկարծուի որ, եթէ հնձոց կէսն
վնասուած լինի, 25 միլիոն առ-
լար վնաս պիտի կրէ երկիրն :
Բայց դժբաղդաբար կէսէն շատ
աւելի է, վնասն զի Միսիսիփի,
և մօտակայ ընդարձակ գաղտերն՝
ուր բամբակի հունձքն առատ և
աղէկ աւետակէ կհանէր, ջրով
ողողեալ են : Երկրին պողպա-
րութիւնն ալ շատ վնասուած է՝
ջուրը սաստիկ հոսանքէն ծառերն
կրենց տեղերէն խախտած լինե-
լուն համար, Ծառ տուներ վրած,
և շատ կահկարասիք ջուրը
տարած է . գիւղացւոց ձիերն
խեղդուած և այլ երկրագործա-
կան գործիք քչուած լինելով, կը
վախցուի, որ երկիրն անմշակ մնայ :

— Ինչ կենն զանաւն աղբիւր էրենց
Քուէնէն : Եգիպտոսիք՝ իրենց
մեռեալները կը զմեռէին . Պար-
սիկք կայրէին . Հրէայք ալ կը
թաղէին . այս վերջնոց սովորու-
թեան հետեւեցան քրիստոնեայ
աղղերն ալ : Հռոմի մէջ տիրած
կրօնական աղատութեան պատ-
ճառաւ, հռոմէացիք երկրի վը-
րայ միասին ապրող քաղաքացին,
մահուանէ ետքն ալ մէկտեղ թա-
ղել ուղեղին : Ծառ անդամ, Հը-
ռոմի շուրջ փոսեր փորելով իրա-
րու հետ կը թաղէին մեռեալներն,
և այն աստիճան կհաւատային
հոգւոյ և մարմնոյ վերակենդա-
նութեան, որ մեծ յարգ կուտա-
յին դիակաց . և մինչև իսկ ա-
տմնաբոյժի քաջէ տրուած ակ-
ռայներն կը պահէին, պատուի-
րելով որ մեռած ատեն մէկտեղ
թաղուի, վերակենդանութեան
օրն պակաս բան մը չունենալու
համար : Մահմետականաց մէջ ալ
թաղման արարողութիւնը կրօնի
մի գլխաւոր մասն լինելուն, դե-
րեզմանատանց ունի աստիճան
պատիւ ըրած են, որ չէթէ զա-
նոնք քաղաքաց խիստ մօտն այլ
քաղաքներն նոյա մէջ կառուցած
են : Մինչև վերջերս գերեզմա-
նաց գլխու կողմն բաց ծակ մը
կը թողուէր, որ մեռեալն արտա-
քին յարաբերութեան միջոց
մ'ունեցած ըլլայ : Քօլէրայի ժա-
մանակէն ի վեր այդ բանն գրե-
թէ վերջացաւ : Չինացիք շատ
կվախան գաղաղով կամ իրենց
հայրենիքէն դուրս թաղուելէ,
որով գաղթականութեանց մէջ
խնդիր կըլլայ, որ մեռած ատեն
ընկերութեան ծախիւք մարմինը
Չինաստան վերադառուի : Տօքթ.
Նիքօլըն շատ հետաքրքրական
կերպով կթուէ հնդկաց այս մա-
սին ունեցած սովորութիւններն.
մաս մը կայ անդ, որ մեռեալնե-

րը իրենց նախահարց քով կը
թաղեն . մաս մ'ալ կայ որ հո-
գեփօթութեան հաւատալով մեռ-
եալներն թէ՛ կթաղեն և թէ՛
ջուրի կամ կրակի մէջ կը նետեն.
մաս մ'ալ կայ՝ որ յարգելով դե-
րեզմանաց նուիրականութիւնը,
միկիթին քով յատուկ գերեզմա-
նատուն մ'ունին, ուրիշ մաս մ'ալ
կայ՝ պարսիկներէն սերեալ՝ որ
մեռեալներն օդոյ և թռչնոց ա-
ռաջ նետելով կը գոհանան, այս
մասը գեղին մօտ մասնաւոր տե-
ղի մը վրայ շրջափակ մը կը շի-
նեն, որոյ մէջ մարդ չմտնէր, և
ամեն կողմերէ խիտ ծառերով
ծածկուած լինելով, մէջը չերե-
ւիր . մեռելի մը յուղարկաւորու-
թեան թափօրն այս տեղին առ-
ջև կը կայնի, և դադաղակիրք
ներս տանելով մեռելը և բացօթ-
եայ տեղ մը դնելով՝ դուրս կե-
նեն և դուռը նորէն կը գոցեն .
ասով յուղարկաւորութեան հան-
դէսն ալ լմնցած կլինի . մէկ քա-
նի ժամ ետքը մեռեալին բոլոր
կակուղ տեղերը գիշակերներն
կուտեն, և 2-3 օր վերջը դա-
գաղակիրք նորէն եկած ատեն
ոսկորները դուրս կնետեն, այն-
պէս որ այդ տեղ ոսկրաչեղջ է :
Պերմանիոյ մէջ թէպէտ կթաղեն,
բայց համաւաւոր քուրմերուն և
սուրբերուն յատուկ արարողու-
թիւններ կան, սուրբ մէկը վայ-
տէ մեղրալի դադաղի մը մէջ կը
դնեն և մէկ տարիէն ետքը դա-
գաղէն դուրս հանելով, խա-
րոյկի մը վրայ կայրեն : Մատ-
րասի մէջ խարոյկի տեղ կովու-
աղը կը վառեն, որ ծանր կայրի
առանց բոցի . մեռեալներն դե-
տը նետելու հնդկական սովորու-
թիւնն միայն կանժի գետին եղե-
րաբնակաց մէջ կայ . այդ գետին
մէջ գտնուած կոկորդիլոսք ան-
միջապէս կը կենն գիտեն :

— Գերմանիոյ կայսր օրախոս դառնաց
հարբը նկարագրած է Գերմանա-
կան լրագիր մը սա'պէս : Կայսրը
առաւօտուն ժամը 7ին, ամառը
ընչ մը կանուխ, արթննալով, իւր
գահլիճին սպասաւորութեան
յատկացեալ երեք ծառայից մի-
ոյն օգնութեամբ զգեստաւորե-
լէն վերջը՝ սափրիչը կողդայ ա-
ծիլելու : Ժամը 7 1/2ին, աշխա-
տութեան սրահը կմտնէ նախա-
ճաշելու՝ որ գաւաթ մը խահուէ
կամ թէյ և կտոր մը հաց է : Եւ
այդ կսկսի աշխատիլ . դրեթէ ա-
մեն օր ոստիկանութեան տեսուչն
և լրտես—ոստիկանաց պետն կը
կօչէ առ ի խորհրդակցութիւն,
որ կտեսէ մինչև կէս օրէն մէկ
ժամ վերջը . և մինչև այն ատեն
փոքր պաքսիմատով մի բաժակ
գինի միայն կը մատակարարուի :

Կէս օրուան ճաշին համար, որ
սովորաբար ժամը 11ին կսկսի, կը
պատրաստուի մի բաժին ման
ջուր կամ ապուր, քիչ մը պաղ
միս, ձկնկիթ և գլխաւորաբար
ծնեւեկ, որ ամեն օր Պէրլինի մօ
տակայ մի մաքուր վայրէն կը քաղ
ուի. կայսրն ճաշէն ետքը իւր
թիկնապահներէն միոյն հետ կէս
կամ մէկ ժամու չափ դուրս
կերէն կառքով շրջադայելու. վե
րադարձին՝ դարձեալ աշխատու
թեանցն կը դադարէ կամ այցելու
կընդունի: Ժամը 4 1/2ին զգեստ
ներն փոխելով՝ ընթերցու կեր
թայ ի սեղան. որ՝ մասնաւոր
պատճառ մը չեղած ատեն, սո
ւորաբար կայսրուհւոյն յարկին
մէջ կը պատրաստուի. ընթերցն
է ապուր, ձուկ, կանաչեղէն,
խորովեալք և անուշեղէն: Կերա
կութիւն վրայէն բաժակ մը երկ
րին թեթեւ գինիէն կը խմէ.
Ընթերցը կտէ 2 կամ 3 քաւորդ
թամ, երեկոյեան մնացորդ մասն
կամ աշխատութեամբ և կամ
թատրոն երթալով կանցունէ: Վե
րադարձին բաժակ մը թէյ կառ
նու, և մինչև ժամ 11, իսկ եթէ
աշխատութիւն ունենայ՝ մինչև
կէս դիշեր կը նստի, և ապա կը
հանգստանայ:

Գնացում Կայսրան մը հնարուած
է Ամերիկայի մէջ: Երբ փոքր և
մեկուսացեալ գիւղաքաղաքի կամ
գիւղի բնակիչ մը զիրք կամ մա
տենիկ մը յօրինած է և կուղէ
տապաւորութեամբ իւրոյն ընծա
յել, սակայն տապաւորէն հեռա
ւոր քաղաք մ'է, կրնայ իւր
գտնուած տեղը բերել տալ այս
տապաւորը: Կազով շարժող մե
քենայ մ'է՝ անուաւոր կառ
քի վրայ առնուած. շարժիչ մե
քենային տակ, կառքին տակտա
կամածին վրայ մամուլ մը կայ՝
որ կրանի թէ՛ ուղղակի մեքենա
յին և թէ՛ մեքենային անիւնե
րուն միջոցաւ, երբ մեքենայն ու
կառքը ամբողջապէս շարժման
մէջ են. այնպէս որ տապաւոր
ութեան ժամանակ կառքին անիւնե
րն ալ յառաջ կ'իսաղան. հետե
ւաբար՝ գործիքն ճանքան շարու
նակած ատեն կրնայ տապաւորել.
տապաւորին ասով կրնայ քաղաքէ
քաղաք, գիւղէ գիւղ պտըտիլ, և
գործել եղած տեղը և միանդա
մայն ճանքան դադարած ատենը:

Երկուսն իւրոյն խաչէ կհանուի
սմբատակ (զըմիարայ) թղթով
կամ բարակ աւաղով, սակայն
սոյն միջոցը կգործածուի միայն
հաստ երկաթի համար: Խիստ
բարակ և աւելի սոսնձաւոր փո
շի մը ունենալու համար, մար

մարիոնի կտորի վրայ խառնէ՝ մէկ
մաս լաւ Բեթէն (տեսակ մը դե
ղին հող, որ նպարաւաճառաց
քով ալ կգտնուի) և մաս մը ծը
ծըմբի ծաղիկ. ասոնց վրայ ա
ւելցուր քիչ մ'ալ ձէթ և ամենը
մէկտեղ փշրէ, որով նարնջա
գոյն խմոր մը կկազմուի. յետոյ
ձեռնոցի կտոր մը ա'ռ, այս
խմորէն քիչ մը վրան դիր և շի
թանդոտած երկաթը. այսպէս
թէ՛ ժանդը կանհետանայ և թէ՛
երկաթը փայլունութիւն կառնու,
վրան աւաղի հատիկներու պէս
բիծեր չմնալով:

Ղալաթատա Հովեար հանըն
տա 2 նոմէրօ օտտոտա սարաֆ
լըդ վէ թիւճարլըդալ մէշըրւ
պուլունան Ա. վէ Ա. Տէմճեանըն
իֆլաթնա հիւքմ օլունարադ
խուսուսաթը իֆլաթնեյնին բու
յէթինէ մահքէմէ քէթէպէսին
տէն Սիմօն էֆէնտի Հանչէր վէ
խարիճտէն Սրապիան էֆէնտի
Հէքիմեան մուվադդաթէն սին
տիք թային պուրլումուշ օլտըդ
լարընտան՝ միւֆթիսը մէրդուման
զիմմէթինտէ ալաճաղը օլանլարըն
գանձնամէի թիճարլէթին 170
ինճի մատոտէսի մուճիպլինճէ միւ
մայիլէհիւմ մուվադդաթսինտիք
լէրին ասալէթէ թահվիլի վէ
հալթօտ Ենիտէն իսթիխտամը
իճապ իտէն վէքիլլէրին ինթի
խապ վէ թայինի հադդընտա իշ
թիշարէ օլունմադ իւղրէ 1882
սէնէսի նիտանընըն 12/24 ինճի
բաղար էրթէսի կիւնիւ սաաթ
7 տէ իքլինճի մահքէմէի թիճա
րէթին թիւթ գօմիսէլլէր տայի
րէսինէ կէլմէլլէրի:

ՁՈՐԵԲԼԵՁՈՒԵԱՆ ՀԱՄԻՔԱՅՈՅ
ՅԻՐԱՆԵՐԷՆ, Հայերէն, Թուրքերէն և
Յունարէն բառէց
ՅՈՐԵՆԵԱԼ Ի Թ. ԹԵՐԱԵԱՆԷ
Կեդրոնատեղին է ի Պօլսի Մէր
ճան չարչը Յովհան Աճեանի զը
րատունը թիւ 33 և ամեն դրա
վաճառաց քով, գին 5 զլուշ:

ՅԷԼԷԲ
Այս անունով պատկերազարդ
Հանդէս մը հրատարակիլ սկսած է
տաբույս սկիզբէն հայ տառերով
ու տաճկերէն լեզուաւ: Պարու
նակութիւնը պիտի ըլլայ ուսում
նական, առևտրական, և այլն:
Խմբագիրն է Կեսարիոյ առևտրա
կան պաշտօնատան դատական
Ջնճեալ գիւնին նախորդ անօրէն
Մեծ. Յովհաննէս էֆէնտի Յ.
Պալըգճեան: Մէկ տարւոյ մէջ
հետգհետէ 24 թերթ պիտի հը
րատարակուի: Տարեկան բաժա

նորդադրին է 3 արծաթ մէճիւտ,
ու վեցամսեայն կանխիկ կառնը
ուի. Թերթը 3 զլուշ է: Բա
ժանորդ գրուիլ ուղղութիւն կը
հրաւիրուին առ Յովհաննէս է
ֆէնտի Յ. Պալըգճեան, Մեծ.
Նոր-խան վերի յարկ թիւ 39:
Առաջին թերթն երկու օր յա
ռաջ տեսնելու պատիւն ունե
ցանք: Ընդունելութեան և քա
ղաքութեան արժանի է: Ըստ
մեր սովորութեան, յաջողութիւն
ու յարատեւութիւն կմաղթեմք
այս նոր հրատարակութեան հա
մար ալ:

Պ. Նորայրի Գաղղ-Հայերէն
Բառարանին 96 րդ թերթն ալ
հրատարակեցաւ:

ԱՌԱԿԻ ՖԵՆԵԼՈՒՆԻ
Թարգմանեաց ի դաղդիականէ
ԱՅԱՅՈՒՐԻ ԹԱԳԷՈՍ ԿԷՐԻՐԵԱՆ
ՍԵՐԱՍՏԱՅԻ

Անշուշտ եմք թէ, բաղումը
պիտի փութան դնել մէկմէկ օ
րինակ, ի նկատի առնելով գոր
ծին օգտակարութիւնն ու թարգ
մանչին վիճակն, որ արդէն բաղ
մանքն իմ է: Կը դանուի ամէն
Հայ գրավաճառաց քով և մաս
նաւորապէս Սուճի Պօղոս աղայի
խանութը, Ղալաթիոյ եկեղեց
ւոյն բանկալը, և ի Բերա վեր
տի թատրոնին դէմ ծխալաճառ
Գառնիկ էֆէնտի Կիւլէրեանի թիւ
183 խանութն և Թիւնէլին պո
ղոսային վրայ ծխալաճառ Պ. Ոս
կանի թիւ 503 խանութն, ի գին
10 զլ. Շատ առնուլ ուղղութիւն
հրաւիրուին Ղալաթիոյ Ս. Լու
սաւորիչ եկեղեցւոյն բանկալը,
ուր կը գտնուի թարգմանիչն:

عومي مسافرخانه
ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒՐԱՆՈՅ
HOTEL
INTERNATIONAL
EENONA-IEONH
Այս հիւրանոցն հաստատ
եալ է Մահմուտ փաշայի վարի
կողմը, կամրջին մօտ, Հաճի
Կէօէք մզկիթին դէմը Մօլա
թալը փողոց թիւ 10. ապա
հով՝ մաքուր և օդաւէտ է.
և գինեւն չափաւոր. ընտանիք
ալ կրնան հանդիստ ընել. ունի
ճաշարան և սրճարան մը՝ ամէն
աղգի լրագրերով զարդարեալ.
Պօլոյ մէջ այսպիսի հիւրանոցի
մը նմանը չկայ. վերջապէս ըստ
ամենայնի դո՛հ կըլլան յաճա
խորդք:
Ապտ-իւլ-ճէլիլ

PILULES HOLLOWAY
ԴԵՂԱՀԱՏԻ ՀՈՒԼԼՈՒԻԻ
Լեարդի, ստամոքսի եւ աղիքներու
ամեն տեսակ անկարգութեանց համար
խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը. ա
մեն ջղային տկարութեան ուժաթա
փութեան եւ տխրութեան համար կը
ջնջէ եւ անհետ կընէ ամեն տեսաւն
չափաւորութեանց հետքերը: Սրտի եւ
երկամանց վրայ օգտակար աղիքնու
թիւն մ'ունի. արիւնը մաքրելով նոցա
խանգարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ,
և զգուշացնելով կենսական գործարանները
կը զօրացնէ: Իւր դեղակոն մեծ աղ
իքնութեամբ որտախանութիւն, կուճ
ուութիւն, մաղձային հիւանդութիւն
ներ, որովայնի մէջ լցուած կաղեր,
գլխի ցաւեր կը վանէ, մարսողութիւնը
կը չափաւորի, եւ մարմինը մաքրուե
լով բոլոր այն աղտոգութիւններէ որ
չատ անգամ զանազան հիւանդու
թեանց սկզբնապատճառ կըլլան, առողջ
ութեղ եւ բնական դիրքը կը զգենու:

ONGUENT HOLLOWAY
ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒԼԼՈՒԻԻ
Մորթային հիւանդութիւնը եւ վէրք
բուժելու մասին ունեցած պալամա
կան յատկութեանցը հաւասարիւր քը
նաւ ուրիշ դեղ մը. հին կամ նոր թու
նաւոր վէրքեր, ուռեցք, քաղցկեղ
(շիրիքեցէ), սորունիք եւ ստեանց վէր
քեր կամ բոլորովին կանցնին եւ կամ կը
լաւանան. օգտակար է նաեւ հարբուխի
հաղի, սրտի բարախման, մանաւանդ
օդացաւ (եխ) ըսուած հիւանդութեան
իւր-կաղերութիւն, զօրաւոր պղիքու
թեամբը խոյլ (սքրաճա) հիւանդու
թեան ապականիչ գորութիւնը ինչ
աստիճան ո'ր ըլլայ կը դիմագրաւէ:
Այս դեղերուն գործածութեան ե
ղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր
սփի վրայ, որ կը գտնուի ամեն դե
ղավաճառներու քով, և մասնաւորա
պէս Պալսչէ գարու Թաշ խանի կող
մերը Պ. Գասպարեանի գեղարանը
ն. 7 կը ծախուի:
Աւելի առնել ուղղութիւն հրաւիրուի
առ հեղինակն տօքթօր Հօլուէ Դ
Լօնտօն Օքսփորտ փողոց թիւ 533:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ
ԿԱՍԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ
3 Ապրիլ 1882

Բօնուսիտէ	44-5
Երկաթուղեայ	Ֆրնդ. 56-50
Թրամուէյ	0. Լ. 3-05
1863 ի փոխառութիւն	Ֆրնդ. 88-
1865 ի	» 88-50
1869 ի	» 75-50
1872 ի	» 26-
Օմանեան լերան 100 զէն	
Մէճիտիլէ	107-38
Մէթալը	205-
Հինդոց	208-10
Վեցնոց	126-25
Պղինձ	610-
Թղթադրամ	920-
Ռուսիոյ Բօլ	90-20
Գաղղիական լիթա	87-20
Անգղիական »	140-5
Գրեմից	51-20

ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ՏԵՐ
Հ. Ս. ԱԼԱՔԱՆԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՐԳԵԱՆ
Կ. Պօլսի Մերճան ջարդի